

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ ДЕОНТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИ НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Сидоренко Наталія Сергіївна

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри управління та адміністрування
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Корх Анна Олександрівна

здобувачка вищої освіти ННІ права та інноваційної освіти
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Наумик Антон Сергійович

здобувач вищої освіти ННІ права та інноваційної освіти
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Інноваційні умови суспільної життєдіяльності людини зумовлюють необхідність у зміні та переорієнтуванні основних векторів навчання та підготовки майбутніх державних службовців й фахівців сфери державного управління. Це пояснюється високою суспільною значимістю цих фахівців та необхідністю належного державного управління.

Система сучасної державно-управлінської освіти України в сучасних умовах існування суспільства нерозривно пов'язана з соціально-політичними, економічними та духовно-моральним станом, адже саме він являє собою органічну синергію розвитку держави, суспільства та кожної особистості. Отже, майбутній державний службовець має відповідати кожному аспекту цієї багатокомпонентної системи.

При підготовці майбутніх державних службовців варто враховувати, що вони пов'язані не тільки з певними політико-адміністративними та юридичними подіями чи фактами, а й значним чином впливають на них та на стабільний розвиток держави. У зв'язку з чим збільшується необхідність належного формування та становлення деонтологічної складової, адже саме вона є тим імерсивним проявом моральності та етики.

Процес формування деонтологічної компетентності є досить тривалим, адже, фактично, вона є не просто переконанням у правильності чи не правильності чогось, а є стійким світоглядним станом. Вона виявляється не тільки у діях чи бездіяльності майбутнього державного службовця, а й впливає на особистісно-професійний рівень та професійну культуру. В той час, як порушення норм етичної поведінки та професійної культури спричиняє не тільки суспільний осуд, а й тягне за собою певні дисциплінарні стягнення.

При цьому слід звернути увагу на різницю процесу деонтологічної підготовки від виховання. На державному рівні умовою виховання є цілеспрямоване створення матеріальних, духовних та організаційних умов для розвитку людини та становлення особистості з властивими їй соціально – значущими якостями [1], в той час як формування деонтологічної компетентності лиш покращує вже існуючі соціальні навички.

У обговоренні проблеми професійної компетентності основну увагу традиційно приділяють професійним знанням, вмінням та навичкам, як безпосередньо відносяться до внутрішньої мотивації їхнього прояву. Морально-психологічні властивості осіб, уповноважених на виконання функцій держави, нерідко залишалися поза рамками оцінки. Зараз від моральних якостей представників влади, дотримання ними професійної етики залежить довіра суспільства до них і в подальшому майбутнє держави [2], у зв'язку з чим актуальність деонтологічної компетентності значним чином збільшується.

Справедливо зазначити, що останнім часом внаслідок швидкоплинності суспільно-важливих подій, державою було ініційовано зміни до державних стандартів підготовки зазначених фахівців в розрізі саме деонтологічної складової та високої моральної значимості їх праці, що безумовно значним вплине на усвідомленість дій майбутніх державних службовців.

Також варто зазначити, що культура влади та її деонтологічна складова – це дещо колективне, яке стало особистісним для кожного, хто працює в її системі. Унормування культури державного органу, професійної культури державних службовців необхідно починати з ієрархічного рівня культури державного управління (влади) [3], адже саме в такому випадку це дозволить більш якісно впровадити її.

Іншим досить важливим аспектом зазначеного питання є й те, що, фактично, при здійсненні управлінської (державно-управлінської) діяльності, державний службовець має соціалізуватися в середовищі та освоїти різні види культури: ринкова, правова, соціальна та політична, що також є досить проблематичним оскільки вони відносяться до різних прошарків: матеріальна, духовна, тощо [4], тим не менш це також являє собою саме деонтологічну складову.

Таким чином, формування деонтологічної складової при навчанні майбутніх державних службовців – це важливий аспект розвитку не тільки конкретного фахівця в цій галузі, а й самої державно-управлінської системи, адже від кожного її фахівця залежить стабільність, якість роботи та належна взаємодія держави та суспільства.

Список використаних джерел:

1. Гапотій В. Передумови деонтологічної підготовки юристів. *Наукове сьогодні: стан та перспективи регіональних досліджень*: МАТЕРІАЛИ Всеукр. науково-практ. конф., м. Запоріжжя, 18 листоп. 2022 р. С. 186–191.
2. Наумик А. Етична складова у роботі осіб, уповноважених на виконання функцій держави. *Current issues of science, prospects and challenges*: IV International Scientific and Theoretical Conference, м. Sydney, 5 трав. 2023 р. С. 42–44.
3. Сидоренко Н. Культура державного управління як вид культури (субкультура): структурний аналіз. *Науково-виробничий журнал "Держава та регіони"*. 2009. Серія: Держ. упр., № 4. С. 62–67.
4. Демиденко Д. С., Наумик А. С. Професійна культура державних службовців як фактор розвитку системи державної служби в Україні. *The process and dynamics of the scientific path*: IV International Scientific and Theoretical Conference, м. Athens, 16 черв. 2023 р. С. 42–44.